

LANDELIJKE VAKGROEP
AANDACHTSFUNCTIONARISSEN
KINDERMISHANDELING

Wet Meldcode Kindermishandeling/ Huiselijk Geweld

* Presentatie voor collega's

Waar gaat het over?

- ◉ **Kindermishandeling**
- ◉ **Huiselijk Geweld**
- ◉ **Meldcode (en de aanscherping hiervan per 01-2019)**
- ◉ **Kindcheck**
- ◉ **Hoe werkt onze school met de meldcode?**

Kindermishandeling

Kindermishandeling is het doen en (na-) laten van ouders, of anderen in een soortgelijke positie ten opzichte van een kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid of welzijn van het kind.

(Baartman, 2010)

Stellingen

Probeer zelf de juiste antwoorden te geven voor de volgende stellingen...

Kindermishandeling

**Worden er jaarlijks méér of minder dan 100.000 kinderen
slachtoffer van kindermishandeling?**

méér dan 100.000
minder dan 100.000

LANDELIJKE VAKGROEP
AANDACHTSFUNCTIONARISSEN
KINDERMISHANDELING

119.000

Gezinssituatie

In welke groep in Nederland komt kindermishandeling het meest voor?

- ◉ **Eenouder gezinnen**
- ◉ **Werkloze ouders**
- ◉ **Allochtone gezinnen**
- ◉ **Laag opgeleide ouders**

Antwoord

In welke groep in Nederland komt kindermishandeling het meest voor?

RISICO FACTOR

◉ Eenouder gezinnen	2 x
◉ Werkloze ouders	5 x
◉ Allochtone gezinnen	4.5 x
◉ Laag opgeleide ouders	8 x

Stelling 3

De meest voorkomende vorm van kindermishandeling is seksueel misbruik

Antwoord

Nee

Lichamelijke en geestelijke verwaarlozing

Stelling 4

Getuige zijn van huiselijk geweld is ook kindermishandeling?

Antwoord

Ja

75% van de kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld blijft hier last van hebben

Stelling 5

Per jaar overlijden er minstens 50 kinderen aan de gevolgen van kindermishandeling

Antwoord

Per jaar overlijden er minstens 50 kinderen aan de gevolgen van kindermishandeling

Ja

Ongeveer 80 tot 100

LANDELIJKE VAKGROEP
AANDACHTSFUNCTIONARISSEN
KINDERMISHANDELING

Filmpje

<https://www.youtube.com/watch?v=WUEOUICEgTo>

Vormen

- ◉ **Lichamelijke mishandeling**
- ◉ **Lichamelijke verwaarlozing**
- ◉ **Psychische mishandeling**
- ◉ **Psychische verwaarlozing**
- ◉ **Seksueel misbruik**
- ◉ **Huiselijk geweld**
- ◉ **Meisjesbesnijdenis**

Mogelijke oorzaken

**Draaglast is groter dan draagkracht.
Kindermishandeling is een combinatie van:**

- ◉ **Achtergronden ouders**
- ◉ **Kenmerken kind**
- ◉ **Omgevingskenmerken**
- ◉ **Feitelijke aanleiding**

***Kijk aan het
kind voorbij!***

***Risicofactoren ouders**

- ◉ **Traumatische jeugdervaringen**
- ◉ **Psychische stoornis**
- ◉ **Verslaving**
- ◉ **Ontkenning en/of bagatelliseren van de mishandeling**
- ◉ **Negatieve houding ten aanzien van hulp**
- ◉ **Onwetendheid**
- ◉ **Heel jonge ouders**
- ◉ **Ouders met een verstandelijke handicap**

***Kenmerken van het kind die het risico verhogen**

- ◉ **Onder de 6 jaar**
- ◉ **Te vroeg geboren kind**
- ◉ **Een baby die veel huilt**
- ◉ **Niet gewenst of geaccepteerd kind**
- ◉ **Zeer druk kind**
- ◉ **Verstandelijk/lichamelijk gehandicapt kind**
- ◉ **Stiefkinderen**

Gevolgen een mensenleven lang

- ◉ **Hechtingsstoornis**
- ◉ **Belemmerde / bedreigde ontwikkeling**
- ◉ **Negatief zelfbeeld**
- ◉ **Negatief mensbeeld**
- ◉ **Psychiatrische problemen**
- ◉ **Ontwikkelings-achterstand**
- ◉ **Lichamelijk letsel**

Huiselijk geweld

Definitie huiselijk geweld

Geweld dat door iemand uit de huiselijke kring is gepleegd. Geweld betekent in dit verband aantasting van de persoonlijke integriteit. Onderscheid wordt gemaakt tussen geestelijk en lichamelijk geweld.

Feiten en cijfers

- ◉ **45% is ooit slachtoffer geweest**
- ◉ **10% hiervan wekelijks of dagelijks**
- ◉ **20% is langer dan 5 jaar slachtoffer**
- ◉ **30% ziet het leven ingrijpend veranderen als gevolg van huiselijk geweld**
- ◉ **80% is de dader een man**
- ◉ **Jaarlijks sterven er gemiddeld 70 vrouwen, 25 mannen en +50 kinderen aan huiselijk geweld**

Wat valt er onder huiselijk geweld?

- ◉ **Lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging**
- ◉ **Direct of indirect getuige zijn van ruzie tussen ouders, verzorgers**
- ◉ **Geweld letterlijk zien/horen**
- ◉ **Geconfronteerd worden met de directe gevolgen**

LANDELIJKE VAKGROEP
AANDACHTSFUNCTIONARISSEN
KINDERMISHANDELING

Kindcheck

***Kindcheck**

De kindcheck geldt voor alle professionals die onder de Wet verplichte meldcode vallen.

De check is vooral gericht op professionals die contacten hebben met volwassen cliënten. Daarnaast geldt de kindcheck ook voor professionals die zich zorgen maken op basis van oudersignalen terwijl er geen kindsignalen zijn. (bijvoorbeeld binnen de kinderopvang en het onderwijs)

Vervolg Kindcheck

De kindcheck geldt als een professional meent dat er, vanwege de toestand van de cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten.

Ook het contact met een adolescent waarbij de professional zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de kindcheck.

De kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Meldcode

De meldcode is een stappenplan waarin wordt aangegeven hoe de professional, behoort om te gaan met het signaleren en melden van HG en KM ter ondersteuning van zijn/haar besluit om wel/niet te melden

De meldcode is vanaf juli 2013 verplicht

Wet Meldcode

- ◉ **Vanaf 2013 is de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling verplicht**
- ◉ **Voor alle doelgroepen die met kinderen, ouders en ouderen werken**
- ◉ **De organisatie is verplicht om met de meldcode te werken bij zorg rondom een kind/jongere en/of oudere**

Verplicht wel/niet melden

- ◉ Niet de verplichting om te melden
- ◉ Wel de verplichting om met de meldcode te werken
- ◉ Verplicht samenwerking met Veilig Thuis

***Verplichting organisatie**

- ◉ **Het hebben van een protocol**
- ◉ **Verplichting om de meldcode te hanteren**
- ◉ **Binnen de organisatie een (of meerdere) deskundig persoon (aandachtsfunctionaris)**
- ◉ **Deskundigheid op signaleren bij de medewerkers**
- ◉ **De meldcode borgen**
- ◉ **Bekend moet zijn ‘wie wat doet’ in welke stappen**
- ◉ **Wanneer registreren in de verwijzindex (0-23 jaar)**
- ◉ **Bekend moet zijn wie ‘beslist’ over wel/niet melden**

Stappenmodel meldcode

- Stap 1:** In kaart brengen van zorg, gesprek ouder
- Stap 2:** Collegiale consultatie
- Stap 3:** Gesprek met de ouder
- Stap 4:** Taxeren van veiligheid
- Stap 5:** Beslissing wel/niet melden

Stap 1

- ◉ **Signalen in kaart brengen**
- ◉ **De zorg concreet maken, wat wordt er gezien, waar, wanneer, bij wie, hoe lang**
- ◉ **Deze zorg wordt besproken met de ouder of eerst met de aandachtfunctionaris**
- ◉ **Kindcheck:**

https://kindcheck-ggz.nl/media/uploads/2016/03/22/Augeo_Stappenplan_Kindcheck.pdf

Stap 2

- ◉ **Als de zorg na het eerste gesprek met de ouder niet afgenomen/opgelost is, zal de beroepskracht/aandachtsfunctionaris contact zoeken met collega's, of bij twijfel Veilig Thuis om advies te vragen. Dit kan anoniem**
- ◉ **Als arts altijd advies vragen bij VT**
- ◉ **Dat er advies wordt gevraagd zal medegedeeld worden aan de ouder. Zonder toestemming anoniem**
- ◉ **Bij twijfel over letsel, letseldeskundige inschakelen**

Stap 3

- ◉ **Gesprek met de ouder over het advies**
- ◉ **In dit gesprek moet duidelijk worden of de ouder zelf hulp gaat zoeken, waar en wanneer, of dat de aandachtfunctionaris verder gaat met de stappen van de meldcode**

Stap 4

- ◉ **Wegen van de aard en de ernst van de zorg/veiligheid.**
- ◉ **Bij twijfel verplicht Veilig Thuis raadplegen.**

Stap 5

5A: Hulp organiseren en volgen

5B: Melden bij het VT

Per 1 januari 2019 wordt stap 5 aangescherpt!!

<https://www.nji.nl/nl/Actueel/Nieuws-van-het-NJi/Meldcode-kindermishandeling-en-huiselijk-ge-weld-aangescherpt>

*** Hoe wordt het hanteren van de meldcode getoetst?**

- ◉ **Door de betreffende inspecties, incidenteel of bij een zorg**
- ◉ **De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld**
- ◉ **rol voor de jeugdconsulent van de gemeente**

De aandachtfunctionaris

- ◉ Dit is de deskundige persoon die samen met de directie verantwoordelijk is voor het implementeren, het hanteren en borgen van de meldcode
- ◉ De AF is (wenselijk) aangesloten bij de Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling, waardoor de functie geborgd is en de AF voortdurend deskundigheidsbevordering krijgt aangeboden

Wie doet wat op onze school

- **Aandachtsfunctionaris: Joke**
- **Verantwoordelijkheid: Directie**
- **Kennis hebben van de Meldcode: Directie en team**

Belangrijk: Bij twijfel altijd overleggen!